This PDF you are browsing now is a digitized copy of rare books and manuscripts from the Jnanayogi Dr. Shrikant Jichkar Knowledge Resource Center Library located in Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University Ramtek, Maharashtra.

KKSU University (1997- Present) in Ramtek, Maharashtra is an institution dedicated to the advanced learning of Sanskrit.
The University Collection is offered freely to the Community of Scholars with the intent to promote Sanskrit Learning.

Website
https://kksu.co.in/

Digitization was executed by NMM

https://www.namami.gov.in/

Sincerely,

Prof. Shrinivasa Varkhedi
Hon'ble Vice-Chancellor

Dr. Deepak Kapade
Librarian

Digital Uploaded by eGangotri Digital Preservation Trust, New Delhi
https://egangotri.wordpress.com/

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥ महावाक्यार्थप्रारंभः॥

Acc. NO. 1572 M-1589
महावाक्यार्थ
?
?
वेदान्त.
8
16

K K S U LIBRARY
RAMTEK
441 106
M-1589
Dist. Nagpur

Checked 2012

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

श्रीगणेशायनमः॥ श्रीगुरुभ्योनमः॥ अथ
महावाक्यार्थप्रबोधनप्रकारंव्याख्यास्यामः।
तत्त्वमसिसौम्य महावाक्यमितिप्रथमंशिष्यं
प्रतिज्ञापयेद्गुरुः॥ तेनतत्त्वमसीत्यस्मिंवाक्ये
त्रिणीपदानिभवंतितत्त्वंअसीति। तत्रतत्सं
स्यद्धावर्थौवाच्योलक्ष्यश्चेति। मायाशबलं
ब्रह्मवाच्योर्थः॥ मायाविनिर्मुक्तंसत्यज्ञाना

॥१॥ न्

॥१॥ ८५

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

नंदादिस्वरुपं लक्ष्योर्थः॥ तथात्वंपदस्य च्छावर्थौ
वाच्यो लक्ष्यश्चेति। स्थूलसूक्ष्मशरीरद्वयपरि
वेष्टितंचैतन्यं वाच्योर्थः। स्थूलसूक्ष्मशरीर
द्वयविनिर्मुक्तंप्रत्यक्चैतन्यं लक्ष्योर्थः। कार
णंजगतः सान्निध्यंतत्पदेनाभिधीयते। तत्वम
सीतिकिमहंभवामि। तत्वमसीत्यसीपदेनाद्व
योर्लक्ष्ययोरैक्यबोधे सतिसंसार्यसंसारिणोः

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

कथमैक्यमिति विरोधस्फुरणं भवेत् ततो जहद्
॥२॥ जहल्लक्षणयासोयं देवदत्त इत्यत्र यथातत्तद्
कालपरित्यागेनोभयत्र देवदत्तस्वरूपमात्र
लक्ष्यते तद्वदुभयत्रापि बलपरित्यागेनलक्ष
णयाह्ययोर्लक्ष्ययोरैक्यमखंडं ज्ञात्वा कृतकृ
त्योभवेत्। तदखंडं कथमिति चेदुच्यते। विजा
तीयस्वजातीयस्वगतभेदरहितत्वादखंडं। वि ॥२॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

जातीयभेदरहितमिति निष्प्रपंचं। सजातिभेद य
रहितमित्यात्मनिभेदोनास्ति। स्वगतभेदरहितं भि
तीय्यकरसंसेंधवघनवद्वि ज्ञानघनं नित्यशु
द्धबुद्धमुक्तसत्स्वभावंनिर्गुणंनिरवयवंनि
रंजनंसर्वगतमवस्थात्रयविनिर्मुक्तमसंगस
च्चिदानंदानंताद्वयंपरंब्रह्मैवाहमस्मीत्यभेद
नावस्थानंसमाधिः॥ एवंमहावाक्यार्थंसदा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्मरतोमुक्तिर्ध्रुवाभवेत्। तरतिशोकमात्मविदि
तिश्रुतेः। भिद्यतेहृदयग्रंथिश्छिद्यंतेसर्वसंशयाः
।क्षियंतेचास्यकर्माणितस्मिन्दृष्टेपरावरे। न
त्रकोमोहःकः शोक एकत्वमनुपश्यतः।अभ्र
यंवैजनकप्राप्तोसि।अभयंवैब्रह्म। ब्रह्मविदा
प्नोतिपरंब्रह्मवेदब्रह्मैवभवति। तद्धैतन्मह्य
ऋषिर्वामदेवः प्रतिपेदेहंमनुरभवंसूर्यश्चेति।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

शुक्लोमुक्तोवामदेवोमुक्तः।अयमात्माब्रह्मेतिम
हावाक्यार्थः॥अथषोडशमहावाक्यस्मरणं
॥सएतमेवपुरुषंब्रह्मसनतमपश्यदितिऋ
ग्वेदे॥१॥सयश्चायंपुरुषेयश्चासावादित्येस
एकइतियजुर्वेदे।२।तत्त्वमसितिसामवेदे।३।
प्राणोस्मिप्रज्ञात्माइत्यथर्वणवेदे।४।तयोहं
सोसौयोसौसोहंइतिब्रह्म।५।अहंब्रह्मास्मीति

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥४॥

यजु०।२। एकमेवाद्वितीयमितिसाम०।३।अय
मात्मा ब्रह्मेत्यथर्वण०।४। प्रज्ञानं ब्रह्मेतिऋ०।१
एषत आत्मांतर्याम्यमृतइतियजु०।२। सर्वंख
ल्विदं ब्रह्मेतिसाम०।३। तमेवकं जानथअत्मा
नमन्यावाचोविमुंचथइत्यथर्व०।४। प्रज्ञाने ॥४॥
त्रमितिऋ०।१।विज्ञानमानंदंब्रह्मेतियजु०२
प्राणोब्रह्मेतिसाम०।३। एषतआत्माब्रह्मेत्य

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

र्व०।४।अहंब्रह्मास्मिब्रह्मैवाहंस्मीनतस्य
प्राणाउत्क्रामंति।अत्रैवसमवलियंते।ब्रह्मै
वसन्ब्रह्माप्येति।सयएवंवित्।अस्मल्लोका
त्स्य।एवंचतुर्णीवेदानांपरोरजसेसावदों।
हिरण्मयेनपात्रेणसत्यस्यापिहितंमुखं।यो
सावादित्ये पुरुषःसोसावहं ।ॐखंब्रह्मइति
महावाक्यार्थः अहमेवपरंब्रह्मवासुदेवाख्य

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥५॥ मय्ययंइतिस्यान्निश्चितोमुक्तोबद्ध एवान्यथाम
वेत्॥१॥ अहमेव परंब्रह्मनचाहंब्रह्मणः पृथक्
इत्येवं समुपासीत ब्राह्मणोब्रह्मणि स्थितः॥२॥
अहमेवपरंब्रह्मनिश्चितंचित्तचिंतितं॥चिद्रू
पात्परंगतात्बाध्यात्प्रयत्नः॥३॥सर्वो ॥५॥
पाधिविनिर्मुक्तंचैतन्यंचनिरंतरं॥तद्ब्रह्म
हमिति ज्ञात्वा कथंवर्णाश्रमीभवेत्॥४॥अ

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

हंब्रह्मास्मियोवेदससर्वंभवतित्विदं। नाभ्
यईशतेदेवास्तेषामात्माभवेद्धिसः।५। अ
न्योसावहमन्योस्मीत्युपास्तेयोन्यदेवतां न
सवेदनरोब्रह्मसदेवानांयथापशुः॥६॥अ
हमात्मानचान्योस्मिब्रह्मैवाहंनशोकभाक्।
सच्चिदानंदरुपोहंनित्यमुक्तस्वभाववा
न्। ७।आत्मानंसततंब्रह्मसंभाव्यविहरंति

KKSU LIBRARY
RAMTEK
441 106
M-1589
Dist Nagpur

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ये॥ नतेषां दुष्कृतंकिंचिद्दुष्कृतोत्थान चापदः
॥८॥ आत्मानंसततंब्रह्म संभाव्य विहरेत्सु
खं॥ क्षणं ब्रह्माहम स्मीतियः कुर्यादात्मचिं
तनं॥९॥ तन्महापातकं हंतितमः सूर्योदयोय
था॥ अज्ञाना द्ब्रह्मणो जातमाकाशं बुद्बुदो
पमं॥१०॥ आकाशाद्वायुरुत्पन्नोवायोस्तेज
स्ततः पयः॥ अद्भ्यश्चपृथिवी जातातनोब्रिहि

॥६॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

यवादिकं ॥११॥ पृथिव्यप्तेजोवायुराकाशो
योनमस्यसौ ॥ नमोऽप्यव्याकृतेनञ्चप्रत्ययेऽहं
स्म्यहंहरिः ॥१२॥ अहंविष्णुरहंविष्णुरहंवि
ष्णुरहंहरिः ॥ कर्तृभोक्तादिकंसर्वंनरविद्धा
स्मेवच्च ॥१३॥ अच्युतोहमनंतोहंगोविंदो
हमहंहरिः ॥ अनंदोहमशेषोहमजोहमम्र
तोस्म्यहं ॥१४॥ निरोहंनिर्विकल्पोहंनिराका

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

रोहमव्ययः॥ सच्चिदानंदरूपोहं पंचकोशाति
गोस्म्यहं॥१५॥ अकर्त्ताहम भोक्ताहम संगः
परमेश्वरः॥ सदामत्सन्निधानेन चेष्टतेसर्व
मिंद्रियं॥१६॥ अदिमध्यांत मुक्तोहं नबद्धोहं
कदाचन॥ स्वभावनिर्मळः शुद्धः सएवाहं
नसंशयः॥१७॥ ब्रह्मैवाहं नसंसारी मुक्तोह
मितिभावयेत्॥ अथा क्रुवन् भावयितुं वाक्य

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मेतत्सदाभ्यसेत्॥१८॥ ध्यानयोगेनमासैका
त्रंसहत्यांव्यपोहति॥संवत्सरंसदाभ्यासात्सि
द्ध्यष्टकमवाप्नुयात्॥१९॥ यावज्जीवंसदाभ्या
सात्जिवन्मुक्तोभवेद्यतिः॥नाहंदेहोनवप्रा
णेनेंद्रियाणीतथैवच॥२०॥ नमनोहंनबु
द्धिश्चनैवंचित्तमहंकृतिः॥नाहंपृथ्वीनस
लिलंनचवन्हिस्तथानिलः॥२१॥नचाका

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ोनत्वश्चनत्वस्पर्शस्तथारसः॥ नाहंगंधो
नरूपंच नमायाहंनसंस्तुतेः॥२२॥ सादासाक्षि
स्वरूपत्वाच्छिवएवास्मिकेवलः॥ मय्येवसक
लंजातंमयिसर्वंप्रतिष्ठितं॥२३॥ मयिसर्वंल
यंयातिनद्वितीयस्त्यहमद्वयं॥ सर्वज्ञोहंमनं
तोहंसर्वज्ञः सर्वशक्तिमान्॥२४॥ अनंदः स
त्यबोधोहमितिब्रह्मानुचिंतनं॥ अयंप्रपंचो

KKSU LIBRARY
RAMTEK
441106
M-1589
Dist. Nagpur

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

[OrderDescription]
,CREATED=17.10.20 14:06
,TRANSFERRED=2020/10/17 at 14:09:09
,PAGES=16
,TYPE=STD
,NAME=S0004089
,Book Name=M-1589-MAHAVAKYARTH
,ORDER_TEXT=
,[PAGELIST]
,FILE1=00000001.TIF
,FILE2=00000002.TIF
,FILE3=00000003.TIF
,FILE4=00000004.TIF
,FILE5=00000005.TIF
,FILE6=00000006.TIF
,FILE7=00000007.TIF
,FILE8=00000008.TIF
,FILE9=00000009.TIF
,FILE10=00000010.TIF
,FILE11=00000011.TIF
,FILE12=00000012.TIF
,FILE13=00000013.TIF
,FILE14=00000014.TIF
,FILE15=00000015.TIF
,FILE16=00000016.TIF
,

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection